

Bezpłatny dodatek do „Drwęcy“

Rok VII.

Nowemiasto, dnia 5 października 1933.

Nr. 33

Czego rolnicy mogą się spodziewać od Banku Akceptacyjnego?

W ostatnim czasie bardzo liczne otrzymujemy zapytania ze strony rolników w sprawie konwersji długów krótkoterminowych, nie podlegających rozpoznaniu przez urzędy rozjemcze, przez Bank Akceptacyjny, zatem w celu zaznajomienia członków Kółek Roln. z konwersją, jaką przeprowadza Bank Akceptacyjny, podajemy, co następuje:

Zadanie Banku Akceptacyjnego.

Bank Akceptacyjny powołany został do życia w celu uporządkowania zadłużenia rolniczego w następujących instytucjach:

- 1) w Banku Polskim i w bankach państwowych,
- 2) w przedsiębiorstwach bankowych,
- 3) w centralach finansowych spółdzielni kredytowych,
- 4) w centralach finansowych komunalnych kas oszczędności,
- 5) w poszczególnych spółdzielniach kredytowych i kasach komunalnych,
- 6) w instytucjach ziemskiego kredytu długoterminowego,
- 7) w centralach gospodarczych i innych przedsiębiorstwach, oznaczonych przez Ministra Skarbu,
- 8) w przedsiębiorstwach, mających na celu produkcję nawozów sztucznych bądź maszyn i narzędzi rolniczych, korzystających z bezpośredniego kredytu w Banku Polskim.

Uporządkowanie zadłużenia rolniczego polegać będzie na takim przekształceniu warunków tego zadłużenia, w zakresie oprocentowania i terminów spłat, by rolnik był zdolny do terminowego spłacania nie tylko procentów, ale stopniowo i pożyczonego kapitału.

Porządkowanie zadłużenia rolniczego przy pomocy Banku Akceptacyjnego odbywać się będzie w sposób następujący:

Pierwszą czynnością jest zawarcie układu pomiędzy instytucją wierzycielską (kasą spółdzielczą, komunalną, bankiem itp.), a dłużnikiem-rolnikiem; na mocy tego układu zostaje ustalona łączna suma długu wraz z zaległymi procentami; ta nowa suma stanowić będzie przedmiot układu. Układ ustalać będzie zasadniczo spłatę długu wraz z procentami w ratach półrocznych przez siedem lat. W ciągu pierwszego roku, względnie w ciągu pierwszych 2-ech lat spłacie podlegać będą tylko odsetki. Spłata kapitału odbywać się będzie w ciągu 5 lub 6 dalszych lat ratami według następującego wzoru:

Spłata kapitału w ciągu 6 lat:

w drugim roku podlega spłacie 5 proc. sumy długu			
w trzecim	"	"	10
w czwartym	"	"	15
w piątym	"	"	20
w szóstym	"	"	20
w siódmym	"	"	30

Spłata kapitału w ciągu 5 lat:

w trzecim r. podl. spł.	5 proc. całej sumy długu
w czwartym	10
w piątym	15—25
w szóstym	20—30
w siódmym	30—50

Wysokość oprocentowania długów, objętych układem, będzie ustalana przez rozporządzenia Ministra Skarbu. Obecnie P. Minister Skarbu ustalił to oprocentowanie na 2 najbliższe lata na 6¹/₄ proc. w stosunku rocznym.

Jest rzeczą zrozumiałą, że układ może być zawarty tylko w tym wypadku, gdy istnieje pewność, że będzie on przez dłużnika wypełniony. Układy będą więc zawierane tylko z takimi dłużnikami, których ogólne zadłużenie mieści się w gra-

nicach, dających pewność, że dłużnik podoła całkowicie nowym, ulgowym warunkom, wynikającym z umowy.

Ponadto dłużnik, zawierający układ, poza własnym zobowiązaniem (wekslem), musi dostarczyć zabezpieczenie dostateczne, zapewniające całość zobowiązania i gwarantujące terminowe wpłacanie rat.

Jako zabezpieczenie mogą być wnoszone:

1) papiery wartościowe w stosunku 85 proc. ich kursu giełdowego;

2) hipoteki (czyste wpisy, kaucje hipoteczne), mieszczące się w 75 proc. szacunku nieruchomości wiejskiej, dokonanego przez jedną z państwowych lub prywatnych instytucji, zajmujących się udzielaniem kredytu długoterminowego na okres dłuższy niż lat 20 lub, jeśli chodzi o nieruchomość miejską — szacunku jednej z instytucji kredytu długoterminowego, udzielających pożyczek na tego rodzaju hipoteki albo też zakładu ubezpieczeń od ognia;

3) poręka osób, odpowiedzialnych majątkowo, na które zgodzi się instytucja kredytowa. Jeżeli dłużnik posiada uregulowaną hipotekę, poręka nie może dotyczyć sumy, przewyższającej 2000 zł; dla nieposiadających hipotek ogólna najwyższa suma poręczona nie może przekraczać 7.500 zł;

4) inne zabezpieczenia, uznane każdorazowo przez Radę Banku Akceptacyjnego.

W wypadku obniżenia się wartości zabezpieczenia instytucja wierzycielska może domagać się zabezpieczenia dodatkowego.

Układy pomiędzy dłużnikami a wierzycielami mają uporządkować zaległe i zamrożone zobowiązania krótkoterminowe rolników i służyć będą jako podstawa dla dalszej pomocy ze strony Banku Akceptacyjnego, dlatego od korzyści, płynących z układów, wyłączeni i wyłączone będą:

I. dłużnicy, których ogólne zadłużenie nie przekracza:

a) dla gospodarstw o obszarze do 100 ha: od 25 do 50 zł na hektar, a to w zależności od miejscowych warunków gospodarczych;

b) dla gospodarstw o obszarze ponad 100 ha: 35 proc. szacunku gospodarstwa według taryf instytucji ziemskiego kredytu długoterminowego.

II. dłużnicy, których ogólne zadłużenie w danej instytucji nie przekracza:

a) dla gospodarstw o obszarze do 50 ha — 150 złotych;

b) dla gospodarstw o obszarze do 100 ha — 500 złotych;

c) dla gospodarstw o obszarze ponad 100 ha — 2000 złotych.

III. nowe wierzytelności, powstałe po dniu 1 lipca 1932 r.

IV. wierzytelności wogóle nieściągalne.

V. wierzytelności, które mogą być spłacone na dotychczasowych warunkach.

Bank Akceptacyjny zajmuje się wyłącznie porządkowaniem zobowiązań rolniczych, co należy tłumaczyć w ten sposób, że zobowiązaniem rolniczym jest każde zobowiązanie w którym którakolwiek z układających się stron, odpowiedzialnych za zobowiązanie, jest posiadaczem gospodarstwa rolnego.

Tak zawarte układy, po ich zbadaniu i przyjęciu przez Komitet Konwersacyjny Banku Akceptacyjnego, stanowią mogą podstawę dla kredytu,

przyznanego instytucji wierzycielskiej przez Bank Akceptacyjny.

Z wnioskiem o zawarcie układu występuje zasadniczo instytucja wierzycielska; propozycję taką może jej jednak złożyć i dłużnik. Należy podkreślić, że szybkie przeprowadzenie układów leży w interesie ogólnym oraz w interesie instytucji wierzycielskiej, — lecz przede wszystkim w interesie dłużnika.

Działalność Banku Akceptacyjnego nie ogranicza się wyłącznie do rozprawiania kredytu, umożliwiającego omówione poprzednio układy. Bank ten jest ponadto organem, przy pomocy którego udzielana będzie instytucjom wierzycielskim pomoc Skarbu Państwa, jako częściowe wyrównanie strat, ponoszonych przez te instytucje z powodu obniżenia dłużnikom odsetek.

Skarb Państwa przeznacza więc sumę 75 milionów złotych na pokrycie połowy strat, ponoszonych przez instytucje, zawierające układy z dłużnikami; straty te powstaną w wyniku ustawowego obniżenia wysokości odsetek, płaconych przez dłużnika (jak obecnie na pierwsze dwa lata trwania układu do 6 $\frac{1}{4}$ proc. w stosunku rocznym; wysokość odsetek na dalsze lata układów ustali rozporządzenie Ministra Skarbu). Rozprawieniem tej finansowej pomocy zajmować się będzie Bank Akceptacyjny w ten sposób, że zawrze on z instytucjami, obniżającymi swym dłużnikom odsetki, specjalne umowy, przyznające tym instytucjom dopłatę podwyższającą odsetki, płacone przez dłużników, z którymi zostały zawarte układy. Dopłata ze strony Banku Akceptacyjnego wyniesie:

a) 2 proc. w stosunku rocznym, jeżeli wszystkie wierzytelności rolnicze instytucji stanowią co najmniej 50 proc. ogólnej sumy kredytów, udzielonych przez instytucję;

b) 1 i pół proc. w stosunku rocznym, jeżeli wszystkie wierzytelności rolnicze instytucji stanowią od 33 proc. do 50 proc. ogólnej sumy kredytów, udzielonych przez instytucję;

c) 1 proc. w stosunku rocznym, jeżeli wszystkie wierzytelności rolnicze instytucji stanowią od 10 proc. do 33 proc. ogólnej sumy kredytów, udzielonych przez instytucję;

d) komunalnym kasom oszczędności, spółdzielniom kredytowym i gminnym kasom pożyczkowo-oszczędnościowym może być przyznana dodatkowa pomoc Skarbu Państwa z tytułu obniżenia odsetek dłużnikom, na podstawie decyzji Ministra Skarbu. Pomoc ta nie może przekraczać $\frac{3}{4}$ proc. w stosunku rocznym.

Wreszcie przewidziana jest jeszcze pomoc Skarbu Państwa w wysokości 50 proc. możliwych strat, jakie ponieść mogą instytucje wierzycielskie wskutek zawarcia układów.

Jakie są zatem korzyści, wynikające z działalności Banku Akceptacyjnego, opartej o układy, zawarte między dłużnikami, a ich wierzycielami?

I. dla dłużnika:

1) rozłożenie spłaty na 7 lat;

2) obniżenie oprocentowania;

3) początkowy roczny lub dwuletni okres zwolnienia od rat na spłatę kapitału;

4) zaoszczędzenie kosztu blankietów wekslowych, ponoszonego dotychczas przy każdorazowej prolongacji kredytu; oszczędność tę osiąga się dzięki zwolnieniu czynności w Banku Akceptacyjnym od opłat stemplowych.

II. dla instytucji wierzycielskiej:

- 1) wzmocnienie zabezpieczenia wierzytelności;
- 2) zobowiązanie dłużnika do sumiennego wpłacania odsetek i rat kapitału;
- 3) uzyskanie kredytu z Banku Akceptacyjnego;
- 4) dodatkowa pomoc Skarbu w postaci procentowych dopłat do odsetek, płaconych przez dłużników;
- 5) zapewnienie pomocy Skarbu w postaci pokrycia 50 proc. strat w wypadku powstania wierzytelności nieściągalnych.

III. dla Ogółu:

przywrócenie zaufania i stopniowe odrodzenie normalnych stosunków kredytowych.

Żaden rolnik

nie powinien lekceważyć sobie ubezpieczenia budynków, ruchomości i zbiorów od ognia.

W jaki sposób zaopatrzyć dzieci w tanią, a ciepłą odzież na zimę?

W ciężkich warunkach, jakie przeżywamy, gdy o grosz tak trudno wszędzie, a na wsi najbardziej, nadchodząca zima, a z nią konieczność zdobycia ciepłego ubrania dla rodziny, stanowi wielką troskę.

Szczególnie dzieci szkolne, często zmuszone chodzić do bardzo oddalonej szkoły, są narażone na przeziębienie, o nich też najpierw pomyśleć trzeba, bo już teraz poranki są zimne.

Nie potrzebują się troskać o te rzeczy gospodynie, wyrabiające na własnych warsztatach samodziąły i płótna ze lnu i wełny. W dzisiejszych czasach, ten przemysł domowy, niestety, zupełnie już zarzucony w różnych okolicach kraju — mógłby ogromnie ułatwić przetrwanie ciężkiego kryzysu obecnego. Wydatek bowiem na ubranie, tam gdzie go niema, stanowi w gospodarstwach wiejskich stosunkowo bardzo duże kwoty w porównaniu z innymi. To też w dobrych czasach nawet robiono go często kosztem należytego odżywiania. A cóż dopiero będzie teraz?

Konieczność życiowa prawdopodobnie zmusi ludzi do wznowienia przemysłu domowego czyli do samowystarczalności gospodarczej. Wszak pamiętamy podczas wojny, z jaką pomysłowością szczególnie kobiety obmyślały przedziwne środki zastępcze na ubrania swych rodzin.

Zanim jednak bieda nauczy nas przygotowania surowców na ubranie, musimy myśleć, jak radzić sobie w chwili obecnej, gdy niema pieniędzy, aby na jesiennym jarmarku kupić potrzebne ciepłe kurtki, czapki i chustki, jak to było w zwyczaju. Niema rady, trzeba się nauczyć ze starego robić nowe. Niezgorzej nawet na tem może wyjść dziecko, a gospodyni, zachęcona powodzeniem, przestanie gotować, a lichą najczęściej tandetę kupować i sama w swą zręczność i umiejętność uwierzy.

Trzeba tylko chcieć i gorliwie się do tych przerobek się zabrać. Przejrzeć trzeba dokładnie strych, komorę i inne schowania, wyciągnąć każdy kawa-

łek, najbardziej znoszony, wyprać go, wyczyścić i wyprasować. Stare kawałki waty, skórki królicze, w domu wyprawiane, pierze choćby tak pogardzane z kur i innego ptactwa — mogą doskonale posłużyć do podbicia kamizelek, serdaków i czapek, wykrajanych ze starych kawałków. Najcenniejsze do tego celu, to marnowane za gorsze skórki królicze, które w olbrzymich masach wynoszą żydkowie wędrowni — dobrze na nich zarabiając — bo chętnie się w nie stroją obecnie miejskie elegantki.

W wielu krajach skórki te stanowią duży dochód dla drobnego rolnika, poza doskonałym użytkowaniem ich w domu. Rzecz oczywista — skórki z królików rasowych są o wiele lepsze i droższe. W naszych warunkach także do nich dojść można łatwo i prędko.

Chcesz nam dopomóc

w walce o lepsze jutro, rolniku? Zapisz się **zaraz do Kółka Roln.!** Tylko w **jedności siła!**

KOMUNIKATY

Do Prezesów Kółek Roln. w powiecie w sprawie nabycia książek do bibliotek kółkowych.

Polecamy niniejszem do użytku rolników świeżo nadesłane książki, traktujące o wydanych ustawach ratowniczych dla rolnictwa, mianowicie; 1. zbiór ustaw z rozporządzeń ratowniczych, zawierający wszystkie ustawy ratownicze i egzekucyjne cena 6 zł. 2. Działalność Banku Akceptacyjnego cena 20 gr.

W książki te powinny zaopatrzyć się Kółka Roln.

Książki można nabyć w Instr. i Sekr. T. R. P. w Nowemmieście.

Koła Producentów Trzody Chlewnej.

W ostatnim czasie i na terenie naszego powiatu zaczyna się organizować Koła Producentów Trzody Chlewnej. Kół takich przy pomocy inspektora hodowli PIR. zorganizowano w powiecie już kilkanaście. Na 5 X. rb. wyznaczony został pierwszy spęd w Lubawie. Rolnicy bardzo chętnie zapisują się do Kół Prod. Trz. Chlew., widząc w tom własny interes. Pomiędzy innymi założone zostało obok koła hodowli trzody chlewnej i koło producentów trzody chlewnej w Prątnicy, do którego zapisało się 30 rolników. Do Zarządu Koła weszli jako prezes Cezary Jakubowski, jako zastępca Jan Ługiewicz na Prątnicę, Józef Badziąg na Omule i Bol. Nowakowski na Tuszewo.

Nadmieniać również wypada, że w konkursie zamknięcia sekcji wychowu maciorek I. nagrodę otrzymał p. C. Jakubowski, II-gą p. Jan Ługiewicz.

Kółko Rolnicze w Prątnicy komunikuje również, że ma do oddania kilka knurków i maciorek rasy bekonowej.

Niepokojące wieści o reformie ordynacji podatkowej.

Nie będzie komisji szacunkowych!

Jak donosi prasa warszawska projekt nowej ordynacji podatkowej wprowadza duże zmiany, jeśli chodzi o władze dokonywujące wymiaru podatku. Dotychczas, jak wiadomo, wymiar podatku dochodowego i przemysłowego od obrotu dokonywany jest przez komisje szacunkowe, w skład których wchodzi przedstawiciele płatników.

Obecnie projekt nowej organizacji władz skarbowych oddaje wymiar wszystkich podatków urzędowi skarbowemu, z tym jedynie wyjątkiem, że minister skarbu może przekazać wymiar niektórych podatków izdom skarbowym.

Instytucją odwoławczą jest w podatku dochodowym i przemysłowym od obrotu komisja odwoławcza. W odróżnieniu do stanu dzisiejszego, gdy mamy do czynienia z dwiema oddzielnymi komisjami — jedną dla podatku dochodowego, drugą dla podatku przemysłowego od obrotu, projekt przewiduje stworzenie jednej komisji, która byłaby instancją odwoławczą dla odwołań w obydwu wypadkach.

Inny, niż obecnie, ma być również skład komisji odwoławczej. Ma się ona bowiem składać poza przewodniczącym wyłącznie z reprezentantów płatników, bądź z pośród osób, wskazanych w potrójnej ilości w listach ustalonych przez samorząd gospodarczy lub zawodowy.

Komisje odwoławcze mają orzekać w sekcjach, składających się poza przewodniczącym urzędnikiem z sześciu członków.

W innych podatkach instancją odwoławczą będą izby skarbowe, tam zaś, gdzie pierwszą instancją będzie izba skarbową, instancją odwoławczą będzie — ministerstwo skarbu.

Wreszcie podobnie, jak obecnie, ogólny naczelny nadzór nad sprawami podatku oraz piecza nad ściśłem jednolitem wykonaniem przepisów w zakresie tych podatków należeć będzie do ministerstwa skarbu.

Zmiana, która wywołała największe poruszenie w opinii sfer zainteresowanych jest skasowanie komisji szacunkowych. Obecnie rozpowszechniany jest pogląd, jakoby komisje szacunkowe nie spełniały należycie nałożonych na nie obowiązków. Jest to sprawa do dyskusji. Jest jednak pewne, że niejednokrotnie mogą one bronić płatników przed zbyt wielkim naciskiem władz skarbowych. Jeśli zaś projekt staje na stanowisku, że komisje szacunkowe muszą być skasowane, to w tym razie tem bardziej trzeba powiększyć uprawnienia płatników, zwłaszcza w postępowaniu odwoławczym. Bo przecież jeśli płatnikowi zostanie wymierzony podatek, to chociaż ma on prawo wnieść odwołanie, jednak musi mimo to nałożyć podatek zapłacić. Dlatego też usunięcie elementu obywatelskiego przy wymiarze podatków i powierzenie wymiaru tylko urzędnikom jest obecnie dla płatników bardzo dotkliwym pogorszeniem sytuacji.

VII. Pomorska wystawa drobiu, gołębi, królików, psów i zwierząt futerkowych w Toruniu.

Pomorska Izba Rolnicza donosi uprzejmie, że Komitet Wystawy rozesłał wszystkim znanym hodowcom warunki i deklaracje Wystawy. Hodowcy,

którzy nie otrzymali deklaracji, a pragnęliby wziąć udział w Wystawie, mogą takowe na żądanie otrzymać w Pomorskiej Izbie Rolniczej — Komitet Wystawy — w Toruniu, ul. Sienkiewicza 10. Termin zgłoszenia eksponatów upływa z dniem 15 października 1933 r.

Pomorska Izba Rolnicza.

Coraz mniej owiec w Australji.

W stanie Nowo-Południowej Walji (Australja) produkcja wełny została w rb. poważnie nadwyrężona z powodu znacznych strat owiec, których liczba zmniejszyła się o 7 milionów sztuk. Od roku 1903 w Oowo-Południowej Walji straty owiec doszły już do olbrzymiej sumy 67 milionów sztuk. Przyczyną tego była przeważnie posucha oraz brak odpowiedniego sposobu w utrzymaniu pokarmu.

Spis zwierząt we Francji.

We Francji ukończono obecnie pracę na spisie zwierząt, przeprowadzonym w r. 1932... W wyniku podsuwania obliczeń stwierdzono, iż Francja posiada 2.950 000 koni. Najwięcej owiec posiada okręg Aveyron, który liczy ich 627 000 sztuk. Najwięcej koni posiada departament Sekwany, gdyż 220.000 sztuk, najmniej zaś Bretanja, w której jest ich 143 000.

ZE ZEBRAŃ KÓLEK ROLNICZYCH.

Mroczo. Zebranie tut. K. Roln. odbyło się 26 bm. na sali parafjalnej. Celem zwołania zebrania było przedstawienie kołkowiczom korzyści, jakie mogą osiągnąć przez przynależność do Zw. Hod. Trzody Chlewnej. Sprawą tę referował przybyły z PTR. prelegent. Po ożywionej dyskusji założono Zw. Hod., do którego zapisało się 12 czł.

Gerłoż Polska. Miesięczne zebranie K. Roln. odbyło się 26 września br. P. sekr. Kwiatkowski odczytał statut T. R. i przedyskutował jego trudniejsze ustępy. W dalszym toku obrad postanowiono zwołać natychmiast walne zebranie celem zmiany zarządu T. R. Zebranie ponadto uchwaliło rezolucję, w której domagają się obniżenia składek członkowskich dla tut. Kółka z uwagą na to, że członkowie jego są wyłącznie osadnikami.

Po wyczerpaniu porządku obrad posiedzenie zamknięto.

Prątnica. Dn. 24 bm. odbyło się zwyczajne zebranie Kółka Roln. pod przewodn. prezesa p. Jakubowskiego. Omawiano szereg lokalnych spraw, poczem Prezes zebr. solwował.

Zielkowo. Zebranie Kółka Roln. odbyło się 24 bm. przy udziale 7 członków, które zagał prezes p. Wierzbowski. odczytując różne komunikaty. Zebrani uchwaliли zwołać wkrótce ponowne zebranie, na którym postanowiono przystąpić do pobierania składek członkowskich.

Po załatwieniu spraw lokalnych zebranie p. Prezes solwował.

ZEBRANIA KÓLEK ROLNICZYCH.

w dniu 8 października 1933 r.

Małe Bałówki	o godz. 17-tej.
Lipinki	„ „ 12-tej.
Czerlin	„ „ 16-tej.
Swiniarc	„ „ 15-tej.
Nowydwór	„ „ 17-tej.
Kurzętnik	„ „ 12-tej.
Prątnica	„ „ 12-tej.
Kazanice	„ „ 16-tej.
Tuszewo	„ „ 15-tej.
Tylice	„ „ 16-tej. Przybędzie prelegent.